A pártmunka tapasztalatai

A falusi pártszervezetek tavaszi feladatai

Nemcsak az ősz, a tél is rendkívüli volt, s ki tudja, milyen lesz a többi évszak? Egy dolog azonban bizonyos. Minden rendkívüliség ellenére olyan termésátlagot kell kicsikarnunk a természettel vívott csatánk során, amely reálisan felmért lehetőségeink alapján tervünkben szerepel. Legalább olyat és annyit! Mindez nemcsak termelési, gazdasági, hanem politikai kérdés is. Nem abban politikai — ez nyilvánvaló —, hogy jó agitáció önmagában véve jó terméseredményeket biztosít. De abban igenis politikai munka is — s ezt az elmúlt év tapasztalataira építve meg kell mondani, — hogy *a vezetés szilárdsága, következetessége, a munkafegyelem körüli lazaságok, és az ezekkel szembeni fellépés hiánya, kellő eredmények elmaradása, a nem időben és nem kellő gondossággal végzett munka, a közösségi tulajdon körüli nézetek hibái,* — hogy a legfontosabbak közül soroljunk fel jónéhányat — *nem egy termelőszövetkezetben okoztak gondot kisebb-nagyobb mértékben.* Ezek pedig nem egyszerűen csak gazdasági kérdések, bár eredményeik gazdasági vonalon is éreztetik hatásukat, hanem politikai feladatok. A gazdasági mutatók a politikai életben úgy is realizálódnak, hogy a nagyüzem fölényét, szükségszerűségét, előnyét menynyiben és mikor bizonyítják?

A pártszervezeteknek tehát elengedhetetlen feladata, hogy sokat és alaposan törődjön a tavaszi munkák időbeni és jó elvégzésével, azok feltételeinek biztosításával.

Milyen feladatokat kell most megoldani, és hogyan kell jól megoldani ezeket?

A rendkívüli őszi időjárás miatt néhány termelőszövetkezetben lemaradás mutatkozik az őszi mélyszántásban, más őszi munkák elvégzésében. Vannak például táblák, ahol rajtamaradt a kukoricaszár, ahol nem biztosították elegendő vetőmagot különböző okok miatt, és így tovább. *A jelenlegi kedvező időjárás lehetővé teszi, hogy ahol elmaradás van, azt sürgősen pótolják.* De a tavaszi munkák — a trágyahordás befejezése, a szántás, a gyümölcsösökben szükséges munkák — ideje is itt van. Hengerezni, fogasolni kell a tél után a vetéseket, vetőmagokat tisztítani, legelőket rendbehozni, melegágyaknál, építkezéseken a szükséges teendőket befejezni, egyszóval a munka már jelentkezik garmadával.

Vajon biztosítottunk-e minden előfeltételt politikailag is?

A vindornyaszöllősi pártszervezet igen ügyesen fogott ehhez a dologhoz. Azt vizsgálták meg elsősorban, van-e a munkaszervezetekben, munkacsapatoknál olyan változás, vagy kell-e olyan változást végrehajtani most, amelyek miatt ezeket a munkaszervezeteket felül kell vizsgálni. Ha igen, vizsgáljuk felül, vizsgáltassuk felül a termelőszövetkezet vezetőségével, s közös erővel változtassunk ott és úgy, ahogyan szükséges. Helyes dolog ez? Igen! A munkafegyelem alapja, hogy a brigád, munkacsapat vezetői, tagjai megértsék egymást, egyetértsenek és egyet akarjanak. *A munkaszervezetek vezetői birják a határozott vezetéshez nélkülözhetetlen tekintélyt a tagság és vezetőség részéről.*

Most ugyan még viszonylag kevesebb munkaerő is elvégzi a szükséges feladatokat, de már nem elég most sem csak néhány, csak valamennyi. S egy-két hónap múlva már sok kell, mindenkire szükség lesz. *Biztosítottuk-e a munkafegyelem zavartalanságát? Jönni fognak-e a családtagok is, amikor arra szükség lesz?* S ehhez az szükséges, hogy a terveket jól ismerjék! Azt is, hogy mit jelent a tervek végrehajtása, mit jelent annak akár csak egyszázalékos kiesése is. A tavalyi tapasztalatok bizonyítják, hogy a területek felbontása családokra, a tervek jó ismerete és az akarategység biztosítása ennek végrehajtására, nem magától megoldódó feladat. Sokat és sokakkal kell a tények részletes ismeretében beszélni, vitázni, meggőzni őket.

Nagygörbőn nem annyian fognak már ehhez a munkához, mint tavaly. A legkiválóbbak közül vettek fel tagjelölteket. Hadd említsem meg Dóber Józsefet példának. Most végzi a mezőgazdasági technikum negyedik osztályát, eddig is kiváló szakember, kiváló szakmai ismeretekkel rendelkező, tekintélyes fiatalember volt. És hasonlókat lehetne elmondani Vindornyaszöllősről is.

A tanácsok mindenütt foglalkoztak — a meglátogatott községekre Tapolca, Lesencetomaj, Nagygörbő, Kisgörbő, Vindornyaszöllősre gondolok — a tavaszi munkákkal. Az állandó bizottságok megtárgyalták, melyek a most elvégzendő feladatok, milyen határidőre kell elvégezni azokat. *A végrehajtás azonban nemcsak tanácsi feladat, nem is csak a termelőszövetkezet vezetőinek a feladata. A munkát nem is ők, hanem a szövetkezet tagsága fogja elvégezni.* A helyes felmérések alapján hozott, helyes végrehajtásának a biztosításában kell, elengedhetetlenül szükséges segítséget nyújtani a termelőszövetkezetek vezetőségeinek.

A vindornyaszöllősi taggyűlés megállapítja például, hogy a vezetőség tekintélyének megszilárdításában támogatni kell a vezetőséget. De hogyan fogják támogatni? Mit tesznek? Ki teszi? Mikor teszi? Hogyan? Úgy megállapítani ezt a kérdést, mint ahogy a jegyzőkönyvből kitűnik, hogy: „Javaslat: A pártvezetőség foglalkozzon a termelőszövetkezet vezetőségének megszilárdításával" — *nem elegendő!* Mert kiderül, hogy a gyengeség miben mutatkozik: lopások fordultak elő a múlt évben, „herdálások", ahogy a jegyzőkönyv egy másik hibára rámutat, rosszul számfejtett tagkönyvek találhatók, nem érti a tagság az állattenyésztés fontosságát. *Mindegyikben konkrét javaslattal lehet és kell élni.*

Nagyon helyes viszont a naposcsirkékkel fokozottabban törődni, helyes az állattenyésztésben való előrelépés feltételeinek biztosítása. Munkabrigádot szerveztek szakemberekből, akik ugyan maguk nem tagok, de feleségeik munkaegységére a szükséges építőmunkákat elvégzik, és időben végzik el. (Hizlalda, fiaztató készül!)

Nem helyes viszont Kisgörbőn az az állapot, hogy olyan „szaktanácsadója" van a vezetőségnek, akinek a jelenlétével a tanács vezetői — joggal — nem értenek egyet, s amire már felhívták Szmatona elvtárs figyelmét. Volt baj Kisgörbőn a munkafegyelemmel tavaly is, amikor a „szaktanácsadó" nem tudott ennek megoldására helyes tanácsokat adni! *Ne engedje* — és nem is engedheti — *a pártvezetőség, hogy a pártszervezet, a tanács helyes tanácsai helyett egy volt harmincholdas félbenmaradt egzisztencia „tanácsai" befolyásolják a vezetőséget!* A munkafegyelem területén rendet kell — és lehet — Kisgörbőn is teremteni. Dolgozni kell, elvégezni a munkákat időben és jó minőségben, mindenkinek részt kell vennie a munkákban, s akkor lesz a munkaegységnek is értéke!

Mindenütt folyik a trágyahordás, elkezdték a szántást, tisztogatják a vetőmagokat, és így tovább. A pártszervezetek tárgyalják meg, hogy a jól induló munkák jó folytatását, hogyan biztosíthatják, hol, kinek, miben, hogyan kell segíteni, s ahol a jó munkavégzéssel, szilárd munkafegyelem biztosításával kapcsolatos teendőkből valami elmaradt volna, sürgősen pótolják. *Gondoskodjanak arról, hogy a szövetkezet terveit mindenki jól ismerje, a tervből ráeső feladatok végrehajtását szorgalmasan és lelkesedéssel akarja is végrehajtani,* hogy az emberek megértsék, most fejezik be az évvégi zárszámadáskor jutó részesedés alapjainak lerakását, s azután kemény harcban kell megküzdeniök az egész gazdasági év során, hogy a terveket teljesítsék. De azt is meg kell értetni, hogy akinek tíz vagonnal többje terem, tíz vagonnal többet is oszthat majd az ősszel. Az pedig nem mindegy! A tervek ugyanis sehol nem olyanok, hogy azokat ne lehetne túlteljesíteni.

(V. L.)

Meg kell győzni a sértődöttet

Balatonudvari és Örvényes községek egyesített tanácsülésén a múlt héten megsértődött Németh Béla pedagógus. Nem tette magáévá a tanácstagok észrevételeit, mert nem értettek egyet elképzelésével. A jelenlevők az általános iskola munkájáról szóló beszámoló meghallgatása után ellenezték, hogy az iskolai takarékbélyeg gyűjtő mozgalomban elért mostani átlagot — 153 forintot — a hátralevő hónapokban 300 forintra növeljék.

— Nem szabad túlzásba vinni a gyermekek takarékossági igyekezetét — érvelt Osváth József.

— A tanulók összetétele — mondta Tüdős Ilona — nálunk sem egyforma. A szülők anyagi helyzete különböző. A túlzott takarékosságra való ösztönzés kiélezheti a gyermekek közötti különbséget. A több takarékbélyeggel rendelkező gyerek előtt a másiknak kisebbségi érzése lehet. Miért akarjuk, hogy az egyik gyerek igyekezzen a másikat megelőzni. A gyerekekben elégedetlenséget válthatunk ki a szüleik iránt is ezzel, feltéve, ha otthon nem teljesítik a kérését. Nem muszáj a mi iskolánknak a megyei első helyezett iskolát —, amelynek 220 forint az átlaga — felülmúlni.

— Úgy van — helyeselt Heilig Gyula és Keller János a hozzászólásukban — nem szabad a gyermekeket követelődzőnek nevelni. Amelyik gyerek sok pénzt kap hazulról, amit esetleg meg sem érdemel, az könnyelművé válhat. A pedagógusok a takarékosságot olyan mértékben szorgalmazzák, hogy az arányban legyen a gyermekek elért tanulmányi eredményével. Csak akkor kapjon a diák otthon pénzt, ha azt kiérdemelte.

Németh Béla, az iskola vezetője sérelmesnek találta ezeket a véleményeket. Válaszában ezt nyíltan meg is mondta. Sőt kijelentette, hogy ezután egyáltalán nem foglalkozik az iskolai takarékbélyeg gyűjtő mozgalommal.

— Jelenteni fogom — hangsúlyozta — a feletteseimnek, hogy a tanács akadályozza az iskolai takarékossági mozgalmat.

A tanácsülés természetesen nem értett egyet Németh Béla pedagógussal. A tanács határozatában ezt kifejezésre is juttatta. „A tanácsülés felhívja a pedagógusok figyelmét — állapítja meg a határozat —, olyan mértékben ösztönözzék a takarékossági mozgalmat, hogy az arányban legyen a tanulmányi, valamint a magatartásbeli eredményekkel, és ez ne menjen a nevelés rovására. A pedagógusok szülői értekezleteken beszéljék meg az iskolai takarékosság helyzetét".

A tanácstagokkal mi is teljes mértékben egyet értünk. Helyesnek tartjuk a hozott határozatot is. Kérdéses csupán az: hogyan szereznek érvényt rendelkezésüknek?

Németh Béla pedagógussal beszélgessenek el, győzzék meg álláspontjuk helyességéről. Bizonyára ez hasznos lesz, és megszűnik a sértődöttsége. (k.)

Tanulnak-e a maguk kárán?

(Tudósítónktól)

A tapolcafői Kossuth Termelőszövetkezetben jó munkatervvel kezdték meg a múlt gazdasági évet. Búzából 150 hold, rozsból 350 hold elvetését tervezték. Hizómarhából 122 darabot akartak leadni, sertésből pedig 449-et. S mi lett az eredmény? Búzából 100 holdat, rozsból 230 holdat vetettek el, csak 92 darab hizómarhát adtak el, sertésből pedig a tervezettnek felét. Ez bizony több, mint 800 000 forinttal kisebb a tervezett bevételnél. Mi okozott ekkora kiesést?

A termelőszövetkezetnek 233 tagja van. Ebből 350 munkaegységen felül teljesített 37 fő. Hatvanegy tag 150—350 munkaegységet keresett. Még ennél is kevesebbet ért el 108 tag. A tagságból 27-en pedig egy kapavágást sem tettek, egyetlen munkaegységet sem szereztek egész évben. Keressük a hibák okait. Egyik a megfelelő vezetés hiánya. Az elnök iskolára ment. A helyettese pedig nem tudta összefogni a gazdaságot. Az agronómus és főkönyvelő, akik kitűnő szakemberek, csak a gazdasági év végén kerültek a termelőszövetkezethez, amikor már a hibákon keveset segíthettek. A pártszervezet sem adott kellő támogatást, pedig ez lett volna a legfontosabb.

A tapolcafőiek azonban a gyenge eredmény ellenére is bizalommal néznek a jövő elé. Megvan minden remény arra, hogy a pártszervezet most már komolyabb segítséget nyújt, új elnököt választottak. Radics Kálmán elvtárs személyében, aki már a tanácselnöki tisztjében bizonyságot tett szervezőkészségéről. A már itt levő Lesó András főkönyvelő és Török Lajos agronómus szintén nagy segítség lesz a szövetkezet helyes irányításában. A termelőszövetkezet tagjai pedig tanulnak a maguk kárán. (Vörös János)

Beszélő számok

— Gondolatok egy TIT közgyűlésről —

Kevés ember van a megyében, aki ne hallott volna, vagy ne ismerné a Tudományos Ismeretterjesztő Társulatot, vagy ahogy egyszerűsítve szerte az országban, városban, faluban hívják, a TIT-et. *Ismeri jóformán mindenki, mert a társulat ismeretterjesztő előadásai eljutnak a legkisebb településre is,* és a népszerű ismeretterjesztő kiadványai pl. az „Élet és tudomány", „Természettudományi közlöny", a „Búvár"-t több mint százezren olvassák.

Különböző lapok a közelmúltban már hírül adták, hogy ez évben nemcsak a 120 éves fennállását ünnepli e társulat, hanem mérleget is készít végzett munkájáról, és ezt a soronkövetkezendő közgyűléseken ismerteti és választ új vezetőséget.

Ilyen közgyűlés volt az elmúlt napokban Pápán is. Jól szervezték, jó volt a beszámoló, voltak hozzászólók is szép számmal, ment minden simán. Erre szokták azt mondani, hogy jól sikerült. De ez a közgyűlés több volt, mint ahogy gondolnánk, mert kiemelkedett a sokszor szabványossá, sablonossá váló gyűléseinkből. Igen, mert az elhangzottak egy olyan munka elvégzéséről adtak számot, mely *népünk kulturális felemelkedésének Pápa városi és járási eredményeiről szóltak.* Ez az értekezlet élt, lüktetett. Beszélő, élő adatok voltak. Időzzünk itt egy pár percet. Míg 1957-ben a városban és a járásban összesen 30 ismeretterjesztő előadást tartottak, addig 1959—60-ban ötszázat, a jelenlegi évadban eddig már 321 előadás hangzott el. Milyen hallgatóság előtt? 1957-ben átlag 20—25 ember vett részt egy-egy előadáson, jelenleg pedig nem ritka az olyan falu, ahol 120—130 ember jön össze.

És miről szólnak az előadások? Erre is magyarázatot ad a beszámoló, — természettudományi előadás 132 esetben volt, társadalomtudományi 104, művészeti 10, mezőgazdasági 20 esetben hangzott el. Feltétlen említésre méltó, hogy *a pápai munkások tömegei érdeklődnek az ismeretterjesztő előadások iránt.* A napi munka után nyelvórákra járnak, ki oroszra, ki németre, ki angolra azért, hogy ezáltal is műveltségét fejlessze, és a gyár könyvtárában levő szaklapok cikkeit, azokat lefordítva, a termelés érdekében hasznosítsák, — gondolt volna-e erre alig másfél évtizede a textilgyár volt tulajdonosa? Aligha! De arra sem mert volna gondolni, hogy a pápai gyárak dolgozói a TIT munkásakadémiáira járnak, és ráadásul nem is egy akadémia működik a gyárban, hanem nyolc. És az egykor lenézett munkások ma már a szakmájukon kívül az irodalom, történelem, a biológia és a csillagok világa után érdeklődnek.

Nemcsak a városon, hanem *a falvakban is működnek munkásakadémiák és a tsz-asszonyok és lányok akadémiája is.* Hol vannak már azok a problémák, melyek a régi falvak asszonyait foglalkoztatták — a feledés homályába süllyesztette őket az új életünk ezernyi kérdése. Ki gondolt volna arra a 40-es évek elején, hogy a bakonyjákói asszonyok egy egész este képesek lesznek azon vitatkozni, hogy *van-e élet egy tarka babszemben, vagy pedig nincs?* Kinevették volna azt az asszonyt, aki babfejtés közben ilyen beszédtémát kezdett volna el, a közelmúlt hetekben pedig komoly vita kerekedett a babszem életéről, melyet a jelenlevő TIT előadó ügyesen felhasznált és összekapcsolt az „Élet" című előadásával.

Világot megrendítő szerencsétlenségnek könyvelték e bakonyi hegyek völgyeiben meghúzódott falvak lakói az egy-egy csillagváltozást, vagy pedig egy napfogyatkozást. Ma már a még sok mindentől távol eső Németbánya lakói is tudták, hogy mitől volt a februári napfogyatkozás, sőt azt is, hogy hány százalékos volt nálunk, mennyi Belgrádban, Bukarestben és Szófiában. Igen, tudták, mert az ismeretterjesztő előadásokat úgy állították össze, hogy azok előre foglalkozzanak a bekövetkezendő napfogyatkozással is.

Szólnunk kell arról a lelkes és jól felkészült előadói gárdáról, tanítókról, tanárokról, gyógyszerészekről és orvosokról, akik *napról napra, jó és rossz időben felkeresik a járás falvait, ki autóval, ki motoron, ki pedig kerékpárral azért, hogy vigyék a szellemi világosságot* — és ezeknek az előadóknak a száma örvendetesen napról napra nő.

Hát nem élő, beszédes tények ezek? — de igen. Ezek a mai életünk fokmérői a 120 éves Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Pápa járási, városi mérlege, melynek tagsága híven szolgálta azt a jelszót, hogy — „Tudománnyal a népért!"

KASZA LÁSZLÓ